

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sža/15/2012
Identifikačné číslo spisu:	1011202018
Dátum vydania rozhodnutia:	14.08.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:1011202018.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: Z., nar. XX.XX.XXXX., štátny príslušník Arménskej republiky (ďalej len Arménsko), v zahraničí naposledy bytom B., t. č. miesto pobytu na základe dlhodobej priepustky Y., zastúpený JUDr. Miroslavou Mittelmanovou, advokátkou so sídlom Hurbanovo nám. 5, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad, so sídlom Pivonková č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-179-61/PO-Ž-2010 zo dňa 14.11.2011, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/52/2011-43 zo dňa 21. marca 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/52/2011-43 zo dňa 21. marca 2012 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-179-61/PO-Ž-2010 zo dňa 14.11.2011, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky a podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle mu neposkytol doplnkovú ochranu. O trovách rozhodol krajský súd tak, že navrhovateľovi právo na ich náhradu nepriznal.

Námietku, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, krajský súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Rozhodnutie správneho orgánu je podľa krajského súdu zrozumiteľné, dostatočne podrobné a je z neho zrejماً správna úvaha, ktorú pri vydaní napadnutého rozhodnutia použil.

Ani námietku, že zistenie skutkového stavu veci je v rozpore s obsahom spisu nepovažoval krajský súd za dôvodnú. Správny orgán vychádzal z výsledkov zákonne vykonaného dokazovania. Ak správny orgán dospel na základe posudku k právnomu názoru rozdielnemu od právneho názoru navrhovateľa,

neznamená to, že ide o rozpor skutkových zistení s obsahom spisu.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré vidí navrhovateľ v tom, že vzhľadom k záverom znaleckého posudku mu nebol udelený azyl z humanitárnych dôvodov, krajský súd uviedol, že ani táto námietka nie je dôvodná. Iba navrhovateľove obavy nie sú dostatočným faktorom pre udelenie azylu, keďže tu absentuje jej odôvodnenosť, jej perzekúcia, ako aj dôvod ako národnosť, rasa, náboženstvo, zastávanie politických názorov či príslušnosť k sociálnej skupine. Zlé zaobchádzanie zo strany otca nie je perzekúciou v zmysle zákona o azyle. Neudelenie azylu odporcom vyhodnotil krajský súd ako správne a zákonné. Poznamenal, že štátne orgány Arménska boli schopné a ochotné zabrániť zlému zaobchádzaniu otca voči deťom. Taktiež sa mohli presídlieť do iného mesta.

K otázke neposkytnutia doplnkovej ochrany navrhovateľovi krajský súd uviedol, že navrhovateľ v prípade návratu do Arménska nečelí trestnému stíhaniu ani výkonu trestu, neprebíha tam medzinárodný ani vnútroštátny konflikt v dôsledku ktorého by bola ohrozená jeho osobná integrita, navrátilci sa nestretávajú so zlým zaobchádzaním. V prípade návratu mu teda nehrozí žiadne ponížujúce ani kruté či neľudské zaobchádzanie. Zo strany otca mu v súčasnosti nemôže hroziť žiadne riziko zaobchádzania v zmysle ust. § 2 písm. f) bod 2 zákona o azyle a je veľmi nepravdepodobné, že by sa v Jerevane s otcom stretol a navyše by ho po 10 rokov bez kontaktu nemohol spoznať. K námietke týkajúcej sa nedostupnosti psychologickkej starostlivosti krajský súd uviedol, že na to nepredložil navrhovateľ žiadne dôkazy a zo správ nevyplyva, že by Arménsko nezabezpečovalo zdravotnú starostlivosť.

K neudeleniu azylu podľa § 9 zákona o azyle krajský súd uviedol, že nie je dôvod na aplikáciu tohto ustanovenia. Súd nepochyboval o správnosti záverov znalca, prítomnosť označenej stresovej poruchy sa však v priebehu pobytu navrhovateľa na Slovensku nijako neprejavila. Ak by ten nebol vyšetrený v rámci nariadeného znaleckého dokazovania, nebol by ani vedomosť o jej prítomnosti. Navrhovateľ sa bez problémov integroval do kolektívu spolužiakov, je aktívnym športovcom a počas 6-ročného pobytu na Slovensku nevyhľadal psychologickú ani psychiatrickú lekársku pomoc. Nejde preto o osobu, ktorú by bolo možné zaradiť do skupiny traumatizovaných osôb v zmysle článku 11 ods. 1 Nariadenia ministra vnútra z 11.1.2007.

Podľa názoru krajského súdu odporca v dostatočnej miere a zákonným spôsobom zistil stav veci, odôvodnenie je jasné a zrozumiteľné a nie je v rozpore s obsahom spisu. Neboli pritom naplnené predpoklady poskytnutia medzinárodnej ochrany a pretože neudelenie azylu z humanitných dôvodov odporca odôvodnil tak, že je zjavná správna úvaha ktorú použil, krajský súd dospel k názoru, že rozhodnutie odporcu je potrebné potvrdiť ako správne a zákonné. Na záver uviedol, že vzhľadom na okolnosti podania žiadosti o azyl a na to, že navrhovateľ požiadal o azyl z dôvodu legalizácie svojho pobytu na Slovensku, vyhodnotil podanú žiadosť o azyl ako výsostne účelovú.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojej zástupkyne včas odvolanie z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. c) a f) OSP, pretože krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Z judikatúry súdov SR vyplýva, že pokiaľ ide o neudelenie azylu z humanitných dôvodov, rozhodnutia odporcu nemôžu byť svojvoľné vo vzťahu k odôvodneniu, ak o neho vyslovene požiada, alebo ak existujú zjavné okolnosti, pre ktoré by mu mohol byť udelený, musí byť aj zrejma správna úvaha odporcu. To, že navrhovateľ nevyhľadal odbornú lekársku pomoc nevylučuje, že môže byť dlhodobo traumatizovaný. Správna úvaha odporcu, že navrhovateľa nie je potrebné považovať za traumatizovanú osobu nie je podľa názoru navrhovateľa správna. Návrat do krajiny pôvodu by mu spôsobil psychické útrapy, pretože by sa musel vrátiť na miesta, kde dlhodobo prežíval detské traumy. Ak by bol navrhovateľovi udelený azyl z humanitných dôvodov, jeho život by pokračoval v pozitívnom slova zmysle so svojou rodinou, venoval by sa škole a športu, v prípade návratu do krajiny pôvodu by však jeho život pokračoval v negatívnom slova zmysle a mohol by sa stať obeťou vlastných psychických tráum. Je zrejme, že život na Slovensku mu pomáha vyrovnať sa s prežitými traumami. Navrhovateľ je z uvedených dôvodov toho názoru, že rozhodnutie odporcu je nepreskúmateľné pre nedostatočné odôvodnenie, prečo sa navrhovateľovi neudelil azyl z humanitných dôvodov. Má za to, že

zistenie skutkového stavu je v rozpore s obsahom spisov.

Navrhovateľ ďalej v odvolaní poukázal na to, že on ako aj jeho matka a brat boli obeťami domáceho násillia. V poslednom období sa problematika domáceho násillia po období odmietania podradenia pod určitú sociálnu skupinu začína včleňovať pod tento dôvod Dohovoru o právnom postavení utečencov. Podľa jeho názoru v rozhodnutí odporcu absentuje predovšetkým správna úvaha, ktorá by bola konzistentná, konštruktívna a dôveryhodná. Odôvodnenie obsahuje subjektívne, ničím nepodložené konštatovania. Predložené dôkazy sú účelovo spracované. Zo znaleckého posudku je viac než zrejmé, že navrhovateľ je traumatizovanou osobu, odporca to ale úplne odignoroval a vôbec sa touto skutočnosťou nezaoberal.

V prípade návratu do krajiny pôvodu by navrhovateľ mohol byť vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, pretože v dôsledku trpenia postraumatickou stresovou poruchou z dôvodu prežitých udalostí, by mu v krajine pôvodu hrozilo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie tým, že by nemal k dispozícii ochranu a psychologickú starostlivosť nie je dostupná.

Z uvedených dôvodov žiadal navrhovateľ rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu sa v celom rozsahu zrušuje a vec sa vracia odporcovi na ďalšie konanie.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhoval napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť. Uviedol, že navrhovateľova matka neopustila Arménsko v dôsledku týrania manželom, nakoľko sa rozviedli a manžel mal súdny zákaz priblížiť sa k ich domu. Aj keď ju vyhľadal v práci, dokázala sa mu vyhnúť. Až dva roky po rozvode si vybavila pobyt na Slovensku za účelom zamestnania. Na Slovensko odcestovala s jedným synom, starší prišiel až o dva roky. Ak by obavy pred otcom boli naozaj skutočným dôvodom vycestovania, matka by so sebou zobrala aj staršieho syna.

Navrhovateľ je plnoletý, má náhradný cestovný doklad a môže ísť do krajiny pôvodu vybaviť si nový cestovný pas. Jerevan je metropola s vyše milión obyvateľmi, je veľmi málo pravdepodobné, že by sa s otcom stretol a ak by ho aj stretol, nemal by problém sa mu vyhnúť. Takisto obavy s fyzického útoku nie sú na mieste, keďže navrhovateľ je fyzicky dobre disponovaný.

Odporca po vrátení mu veci Najvyšším súdom SR (keď uložil odporcovi v ďalšom konaní zamerať sa skutočnosti, ktoré by odôvodňovali, resp. neodôvodňovali udeliť navrhovateľovi azyl z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť), postupoval v zmysle jeho rozhodnutia, doplnil dokazovanie o psychologické vyšetrenie navrhovateľa a podrobnejšie sa zaoberal vyhodnotením situácie navrhovateľa v súvislosti s možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov. Právna zástupkyňa navrhovateľa sa vo svojom odvolaní opakovane vracia k dôvodom už uvádzaným v priebehu azylového aj odvolacieho konania, neuvádza pritom nové skutočnosti. Zo znaleckého posudku účelovo cituje pasáže, ktoré sa jej hodia. Odporca nespochybnil znalecký posudok, navrhovateľ však nebol liečený v súvislosti s psychickými problémami, a je zjavné, že matka by v prípade spozorovania nejakých komplikácií, vyhľadala lekársku pomoc. Navrhovateľ sa venuje športu, ktorý si vyžaduje zvýšenú fyzickú a psychickú odolnosť, má dobré študijné výsledky, sociálne sa adaptoval. Je teda zrejmé, že s udalosťami s detstva sa vyrovnal. Počas konania neprejavoval obavy z návratu do krajiny pôvodu, má len záujem žiť ďalej na Slovensku. Obavy matky sú prehnané. Vybavenie pasu je záležitosť niekoľkých dní, prípadne ak má navrhovateľ pocit, že postup konzula, ktorý mu nevydal nový cestovný pas, bol diskriminačný, môže sa obrátiť na Ministerstvo zahraničných vecí Arménska a pre právnu pomoc využiť služby Arménskeho centra pre ľudské práva A.D. Sacharova.

Odporca po preskúmaní navrhovateľovej žiadosti dospel k záveru, že nespĺňa podmienky na udelenie azylu. O azyl nepožiadaval bezprostredne po príchode na územie SR, ale až po tom ako sa mu nepodarilo predĺžiť si pobyt na území SR v dôsledku nevydania nového cestovného pasu konzulárnym úradom vo Viedni. Neboli ani preukázané žiadne skutočnosti, že by mal byť po návrate do krajiny pôvodu vystavený vážnemu bezpráviu v zmysle § 2 písm. f) zákona o azyle. Neboli ani preukázané dôvody na udelenie azylu z humanitných dôvodov. Snaha navrhovateľa realizovať si svoj súkromný a rodinný život

prostredníctvom zákona o azyle je v rozpore so zámerom zákonodarcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 14. augusta 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo

b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 9 zákona o azyle ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí. (ods. 1)

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov. (ods. 1)

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu aj dieťaťu narodenému na území Slovenskej republiky cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 3).

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR a o neposkytnutí doplnkovej ochrany, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v oprávnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa, znaleckým posudkom z odboru psychológie a obsahom správ o krajine pôvodu (Informatívna správa o krajine pôvodu Arménsko, ktorú vydalo 11. marca 2010 Ministerstvo zahraničných vecí Spojených štátov amerických o dodržiavaní ľudských práv za rok 2009 a 2010 vydaná 8.4.2011, internetová stránka www.skrz.sk, otázky a odpovede vypracované odborom dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce MÚ MV SR z 31.3.2010 a 16.3.2011, Encarta Reference Library 2007 DVD, ako aj všeobecne dostupné zdroje), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko-spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu.

Z administratívnych spisov vyplynulo, že navrhovateľ požiadal o udelenie azylu na území Slovenskej republiky dňa 15.4.2010 z dôvodu, že z Arménska odišli s mamou kvôli domácemu násiliu, a nakoľko im nebola poskytnutá ochrana a nemá sa kam vrátiť, keďže tam nemá nikoho. Chce zostať na Slovensku a chcel by ho reprezentovať v boxe.

Z dotazníka žiadateľa o udelenie azylu z 22.4.2010 vyplýva, že navrhovateľ mal povolený pobyt na území SR za účelom zlúčenia rodiny. Vzhľadom na to, že jeho cestovnému pasu vypršala platnosť, nemohol ďalej dostať prechodný pobyt, tak mu udelili tolerovaný pobyt. Ten mu zrušili 22.3.2010, nakoľko na

cudzineckú políciu prišiel náhradný cestovný doklad. Ten mu bol vydaný aj napriek tomu, že žiadal o vydanie cestovného pasu. Ako dôvody žiadosti uviedol týranie zo strany otca, ktorý bil jeho, brata, a hlavne mamu. Aj po ich presťahovaní s ním stále mali problémy, a nepomohlo ani to, že sa obrátili na políciu. Preto odišli najprv do Moskvy, potom na Slovensko. Ako ďalšie dôvody uviedol to, že na Slovensku študuje strednú školu a aktívne športuje. Dosiahol úspechy v boxe a boxerská asociácia oňho prejavila záujem. Uviedol, že nie je a nikdy nebolo proti nemu vedené trestné konanie, nie je a ani nebol členom žiadnej politickej strany, hnutia alebo inej organizácie. V závere právna zástupkyňa uviedla, aby bolo zvážené aj udelenie azylu z humanitných dôvodov.

Odporca svojim rozhodnutím ČAS: MU-179-23/PO-Ž-2010 z 13.7.2010 navrhovateľovi neudelil azyl a neposkytol mu doplnkovú ochranu. Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ opravný prostriedok.

Následne Krajský súd v Bratislave rozhodnutím č. k. 9Saz 45/2010-31 zo dňa 10.11.2010 napadnuté rozhodnutie správneho orgánu potvrdil. Navrhovateľ sa proti tomuto rozsudku odvolal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky svojim rozhodnutím sp. zn. 10Sžs 9/2011 zo dňa 16.3.2011 zmenil rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd sa stotožnil s posúdením žiadosti navrhovateľa ako nedôvodnej s poukazom na § 8 zákona o azyle a rovnako sa stotožnil s odôvodnením pokiaľ ide o doplnkovú ochranu. Rozhodnutie odporcu ohľadne neudelenia azylu z humanitných dôvodov ale Najvyšší súd SR vyhodnotil, ako rozhodnutie arbitrárne, ktoré je pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Uviedol, že z ustálenej judikatúry je zrejmé, že rozhodnutie udeliť či neudeliť azyl z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle je vecou voľnej úvahy odporcu, pokiaľ však boli v priebehu administratívneho konania takéto dôvody navrhovateľom tvrdené, v odôvodnení rozhodnutia musí odporca zaujať k nim stanovisko, náležite teda odôvodniť, prečo azyl z humanitných dôvodov neudelil. Uložil preto odporcovi aby sa v ďalšom konaní zameral na skutočnosti, ktoré by odôvodňovali, resp. neodôvodňovali udeliť navrhovateľovi azyl z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil.

Následne vydal odporca rozhodnutie ČAS: MU-179/61/PO-Ž-2010 zo dňa 14.11.2011, ktorým navrhovateľovi podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle neudelil azyl a podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle neposkytol doplnkovú ochranu. Na základe návrhu právnej zástupkyne navrhovateľa prizval odporca do konania znalca z odboru psychológie, ktorý vypracoval znalecký posudok.

Odporca teda opätovne posúdil dôvody žiadosti a dospel k záveru, že žiadateľ v krajine pôvodu nemal opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do krajiny pôvodu. Žiadateľa nie je možné zaradiť do sociálnej skupiny osôb, pretože nevykazuje vrodene charakteristické črty alebo spoločný pôvod, ktoré nemožno zmeniť a nezdiera ani charakteristiku alebo presvedčenie, ktoré sú tak závažné pre ich identitu alebo svedomie, že osoba by nemala byť nútená, aby sa ich zriekla a okolitou spoločnosťou je vnímaná ako odlišná. Odporca dospel k záveru, že navrhovateľ nespĺnil zákonom ustanovené podmienky pre udelenie azylu na území SR podľa § 8 zákona o azyle, pretože zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako predpokladá zákon o azyle a Ženevský dohovor.

Pokiaľ ide o udelenie azylu z humanitných dôvodov odporca uviedol, že za takéto dôvody sa považujú najmä prípady neúspešných žiadateľov o azyl z radov prestarnutých, traumatizovaných alebo ťažko chorých osôb, ktorých návrat do krajiny pôvodu by mohol predstavovať značné fyzické a psychické útrapy, prípadne až smrť a žiadateľ ani jeden z uvedených dôvodov nespĺňa. Odporca vzal do úvahy znalecký posudok, v ktorom bolo uvedené, že u žiadateľa bola zistená prítomnosť miernej až strednej posttraumatickej stresovej poruchy v klinicky významnej intenzite, že prekonal posttraumatický vývoj v súvislosti s udalosťami v rodine, rozchodom rodičov, ale aj v súvislosti s následným presťahovaním do cudziny, kde bol vystavený opakovaným útokom. Odporca ale dospel k záveru, že žiadateľ sa s touto situáciou svojim spôsobom vyrovnal, pretože od príchodu na územie SR nebolo potrebné, aby vyhľadal odbornú lekársku pomoc. Žiadateľ je mladý, zdravý a silný muž, ktorý na území SR vrcholovo športuje,

a to v boxe, ktorý vyžaduje vysokú kondičnú pripravenosť a psychickú odolnosť a vyrovnanosť. Stresové udalosti je schopný adaptívne zvládať bez toho, aby sa výraznejšie podieľali na možných abnormálnych reakciách, prejavoch a jeho správaní.

Odporca ďalej vo svojom odôvodnení uviedol, že je vysoko nepravdepodobné, že by sa žiadateľ po návrate do krajiny pôvodu, stretol s otcom. Nemajú príbuzných, nehrozí teda, že sa u nich s otcom stretne. Navyše Jerevan je veľká metropola s vyše milión dvestotisíc obyvateľmi. Ak by sa s ním stretol náhodne, nemusel by ho spoznať. Okrem toho, ako vrcholovému boxerovi mu zo strany otca nemôže nič hroziť. Podľa odporcu znalcom zistené skutočnosti nemajú vplyv na to, aby žiadateľ do krajiny pôvodu vycestoval, vybavil si tam cestovný pas, vrátil sa na územie SR a požiadal o niektorý z pobytov na území SR.

Odporca znova posúdil aj to, či žiadateľ spĺňa podmienky poskytnutia doplnkovej ochrany. Zistil, že v prípade návratu mu nehrozí uloženie trestu smrti alebo jeho výkon, pretože žiadateľ bol počas pobytu v krajine pôvodu malý chlapec. Nemohol byť preto trestne stíhaný za čin, za ktorý by sa dal očakávať trest smrti, nebol väznený, zatknutý alebo zadržaný a nebolo preukázané, že by mal v krajine pôvodu problémy s arménskymi štátnymi orgánmi. Nehrozí mu ani mučenie, neľudské či ponižujúce zaobchádzanie alebo trest. Vzhľadom na to, že v Arménsku neprebíha žiadny ozbrojený konflikt, nehrozí mu ani vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby.

Na základe uvedeného odporca dospel k záveru, že žiadateľ nesplnil podmienky pre udelenie azylu ani pre poskytnutie doplnkovej ochrany.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 až § 10 zákona o azyle, resp. dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

K odvolacím námietkam navrhovateľa, ktorý krajskému súdu vyčítal nesprávne skutkové zistenia ku ktorým dospel na základe vykonaných dôkazov a nesprávne právne posúdenie, považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť nasledujúce: Z ustanovenia § 8 zákona o azyle vyplýva, že účelom priznania azylu je poskytnúť ochranu tomu, kto je prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd alebo cíti oprávnenú (odôvodnenú) obavu z prenasledovania z dôvodov v zákone vymedzených. Aby mohla byť poskytnutá ochrana formou azylu, musí byť preukázané, že je nositeľom určitého presvedčenia (politického, náboženského, a podobne), pre ktoré je v krajine, ktorej občianstvo má (v krajine jeho posledného trvalého bydliska), reálne prenasledovaný, alebo je prenasledovaný z dôvodov príslušnosti k jasne vymedzenej sociálnej skupine, resp. má dôvodnú obavu, že by k takému prenasledovaniu mohlo v jeho prípade dôjsť. Pri zisťovaní skutkového stavu je pritom treba vychádzať z toho, či žiadateľ o azyl v

konaní uniesol bremeno tvrdenia a bremeno dôkazné. Najvyšší súd Slovenskej republiky v danom prípade dospel k záveru, že navrhovateľ v správnom konaní neuniesol bremeno tvrdenia ani bremeno dôkazné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní administratívneho spisu odporcu ako aj spisu krajského súdu zistil, že odporca pri zisťovaní skutkového stavu veci postupoval dôsledne a starostlivo, obstaral dostatok informácií o krajine pôvodu navrhovateľa, tvrdenia navrhovateľa s týmito informáciami porovnal a mohol tak vo veci učiniť autoritatívny záver. Najvyšší súd SR nezistil, že by odporca, resp. krajský súd k niektorým podkladom predloženým navrhovateľom neprihliadol. Z rozhodnutia odporcu vyplýva, že situáciu v krajine jeho pôvodu dostatočne zistil a popísal s odkazom na zdroje z ktorých informácie čerpal. Za týchto okolností nie je možné tvrdiť, že by odporcom vykonané dokazovanie bolo nedostatočné a nebolo by možné na základe zisteného skutkového stavu veci rozhodnúť. Z odôvodnenia rozhodnutia odporcu je zrejmé, akým spôsobom odporca konfrontoval údaje navrhovateľa s informáciami o krajine jeho pôvodu a na základe akých skutočností dospel k záveru, že navrhovateľ nespĺňa podmienky pre udelenie azylu a poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle zákon o azyle. Z administratívneho spisu odporcu je ďalej zrejmé, že navrhovateľovi bolo umožnené oboznámiť sa s obsahom spisu a tým aj vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia. Najvyšší súd SR nezistil žiadne pochybenie pri zisťovaní a hodnotení skutkového stavu. Námietky navrhovateľa obsiahnuté v odvolaní proti rozsudku krajského súdu vyhodnotil ako nedôvodné.

Pokiaľ ide o humanitné dôvody udelenia azylu odvolací súd poznamenáva, že ustanovenie § 9 zákona o azyle umožňuje odporcovi v prípade nenaplnenia podmienok udelenia azylu (§ 8 zákona o azyle) žiadateľovi o azyl tento udeliť z humanitných dôvodov. Žiaden právny predpis však nešpecifikuje, ktoré dôvody sú dôvodmi humanitnými, pričom podstatnou je skutočnosť, že na udelenie azylu podľa uvedeného ustanovenia niet právneho nároku. Preto ten, komu takýto azyl udelený nebol, nie je ukrátený na svojom práve, pretože nešlo o jeho právo na udelenie azylu tohto druhu azylu. Jeho udelenie sa deje vo sfére absolútnej voľnej správnej úvahy odporcu, ktorý sám rozhodne, či takéto alebo onaké dôvody sú dôvodmi, ktoré podľa jeho úvahy sú dôvodmi hodných osobitného zreteľa o ktorých rozhoduje odporca. Preto nie je porušením žiadneho ustanovenia zákona o azyle, ak odporca navrhovateľovi tento azyl neudelil. Odporca musí náležite odôvodniť a zaujať stanovisko k udeleniu azylu z humanitných dôvodov, v prípade, ak navrhovateľ takéto dôvody tvrdí. Podľa názoru odvolacieho súdu, odporca svoje rozhodnutie o neudelení azylu z humanitných dôvodov riadne a náležite odôvodnil.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd sa vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa, k ich vyhodnoteniu nemá odvolací súd žiadne námietky a stotožňuje sa so záverom krajského súdu, že rozhodnutie odporcu v oboch jeho výroč bolo správne a zákonné. Námietky uvedené v odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu sú totožné s námietkami uvedenými v oprávnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu, odvolací súd preto v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie krajského súdu.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol krajský súd vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.